

---

002 – Norsk olje og gass

Anbefalte retningslinjer for sikkerhets- og beredskapsopplæring

---

Original versjon

FORORD

Denne retningslinjen er anbefalt av Norsk olje og gass' fagnettverk for sikkerhets- og beredskapsopplæring (NSOB), Norsk olje og gass' HSE Managers Forum og Operations Committee. Retningslinjen er godkjent av Norsk olje og gass' administrerende direktør.

Ansvarlig for denne retningslinjen i Norsk olje og gass er fagsjef kompetanse.

Denne retningslinjen er utviklet i samarbeid med Norges Rederiforbund og arbeidstakerorganisasjonene, og eies av Norsk olje og gass.

Norsk olje og gass
Vassbotnen 1, 4313 Sandnes
Postboks 8065
4068 Stavanger
Telefon: + 47 51 84 65 00
Hjemmeside: www.norskoljeoggass.no
E-post: firmapost@norog.no

INNHOLD

FORORD	2
INNHOLD	3
1 INNLEDNING.....	4
1.1 Formål.....	4
1.2 Virkeområde.....	4
1.3 Ansvarsforhold og styringssystem	4
1.4 Krav til kvalifikasjoner	4
1.6 Definisjoner og forkortelser	5
1.7 Referanser	6
2 PLAN FOR OPPLÆRING - GODKJENNING AV KURSLEVERANDØRER....	7
2.1 Plan for oppæring.....	7
2.2 Kursleverandører godkjent av Norsk olje og gass.....	7
2.3 Dokumentasjon – Kursbevis	7
3 KRAV TIL SIKKERHETSOPPLÆRING FOR PERSONELL PÅ FASTE OG FLYTTBARE INNRETNINGER.....	7
3.1 Informasjon til nyankomne og besøkende om bord på innretninger	7
3.2 Grunnleggende sikkerhetsopplæring - GSK.....	8
3.3 Grunnleggende sikkerhetsopplæring-repetisjon.....	8
3.4 Likeverdig sikkerhetsopplæring	8
3.4.1 Mutual Acceptance of Basic Safety and Emergency Preparedness Training (Nordsjøavtalen for sikkerhetsopplæring)	8
3.4.2 Sertifisert personell i henhold til STCW-konvensjonen på flyttbare innretninger	9
4 KRAV TIL BEREDSKAPSOPPLÆRING FOR PERSONELL PÅ FASTE OG FLYTTBARE INNRETNINGER.....	10
4.1 Norsk olje og gass' beredskapsopplæring	10
4.2 Likeverdig beredskapsopplæring	11
4.2.1 Beredskapsopplæring i samsvar med STCW- konvensjonen.....	11
4.2.2 Mutual Recognition of Specialised Safety and Emergency Response Training for North Sea Operations (Nordsjøavtalen for Beredskapsopplæring)	
11	
5 KRAV TIL SIKKERHETS- OG BEREDSKAPSOPPLÆRING FOR PERSONELL PÅ OFFSHORE SERVICEFARTØYER	12
5.1 Sikkerhetsopplæring.....	12
5.2 Helikopterevakueringstrening - HUET	12
5.3 Beredskapsopplæring.....	12
6 AVVIK.....	13
VEDLEGG A: SYNLIGJØRING AV ENDRINGER	14

1 INNLEDNING

1.1 Formål

Denne retningslinjen angir anbefalte krav til sikkerhets- og beredskapsopplæring for personell som arbeider i petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel.

Sikkerhetsopplæringen skal sikre at personell får grunnleggende kunnskap og kompetanse for å kunne ivareta sin egen sikkerhet. Personell, som er gitt spesielle beredskapsmessige oppgaver, skal i tillegg ha den kompetansen som er nødvendig for å ivareta beredskapsfunksjonen(-e).

Den opplæringen som gis etter retningslinjen må ses i sammenheng med trening og øvelser som gis av operatør eller arbeidsgiver. De nærmere krav til gjennomføring av trening og øvelser følger aktivitetsforskriften § 23, og er ikke nærmere behandlet i retningslinje 002.

1.2 Virkeområde

Retningslinjen omfatter personell på faste og flyttbare innretninger samt offshore servicefartøy, som benyttes i petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel.

1.3 Ansvarsforhold og styringssystem

Operatørselskapene/rederne har ansvar for å etablere styringssystem for å sikre at denne retningslinjen blir fulgt.

Operatørselskapene/rederne er ansvarlige for å påse at alt personell, både eget og innleid, har kvalifikasjoner som beskrevet i retningslinjen.

Det er entreprenørens ansvar å forsikre seg om at egne ansatte innehar de nødvendige kvalifikasjoner før arbeid blir utført for operatørselskapet/rederen.

1.4 Krav til kvalifikasjoner

Petroleumsloven § 9-7 setter krav til nødvendige kvalifikasjoner, og kravene er utdypet i aktivitetsforskriften § 21. Norsk olje og gass retningslinje 002 er vist til i veiledningen til aktivitetsforskriften § 21, og krav til sikkerhets- og beredskapsopplæring i denne retningslinjen blir med det normerte krav, jf. rammeforskriften § 24.

Sjøfartslovgivningen (Sjøfartsdirektoratet/flaggstat) har krav til sikkerhets- og beredskapsopplæring for offshore servicefartøyer. Se Sjøfartdirektoratets forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.

1.6 Definisjoner og forkortelser

Fast innretning	Innretning som er permanent plassert på feltet i feltets levetid. Produksjonsskip omfattes av denne definisjonen ettersom de er ment å være permanent plassert på feltet.
Flyttbare innretninger	Innretning som ikke er permanent plassert på feltet og er registrert i et nasjonalt skipsregister (flagget innretning) og dermed må følge et maritimt driftskonsept inklusiv klassing.
Likeverdig beredskapsopplæring	Beredskapsopplæring som anerkjennes som likeverdig med Norsk olje og gass godkjent beredskapsopplæring.
Likeverdig sikkerhetsopplæring	Sikkerhetsopplæring som anerkjennes som likeverdig med Norsk olje og gass godkjent sikkerhetsopplæring.
Offshore servicefartøyer	Fartøy untatt arbeidsmiljøloven i henhold til rammeforskriften § 4 andre ledd: a) Forsynings-, beredskaps- og ankerhåndteringstjeneste med fartøy, seismiske eller geologiske undersøkelser med fartøy og annen sammenlignbar aktivitet, som regnes som sjøfart, b) Fartøy som utfører konstruksjons-, rørleggings- eller vedlikeholds aktiviteter i petroleumsvirksomheten, dersom ikke noe annet blir fastsatt særskilt av Arbeids- og sosialdepartementet ved forskrift eller enkeltvedtak.
Oil and Gas UK	Norsk olje og gass' søsterorganisasjon i Storbritannia.
Olie Gas Danmark	Norsk olje og gass' søsterorganisasjon i Danmark
GSK	Grunnleggende sikkerhetskurs
HLO	Helicopter Landing Officer
HUET	Helicopter Underwater Escape Training (Helikopterevakueringstrening)
MOB	Mann-over-bord

NOGEPA	Netherlands Oil and Gas Exploration and Production Association, som er Norsk olje og gass' søsterorganisasjon i Nederland
STCW- konvensjonen	The International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers

1.7 Referanser

- Petroleumsloven § 9-7
- Aktivitetsforskriften §§ 21 og 23
- Veiledning til aktivitetsforskriften § 21
- Rammeforskriften §§ 4 andre ledd og 24
- Sjøfartdirektoratets forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk
- STCW- konvensjonen
- Mutual Acceptance of Basic Safety and Emergency Preparedness Training (Nordsjøavtalen for sikkerhetsopplæring)
- Mutual Recognition of Specialised Safety and Emergency Response Training for North Sea Operations (Nordsjøavtalen for beredskapsopplæring)

2 PLAN FOR OPPLÆRING - GODKJENNING AV KURSLEVERANDØRER

2.1 Plan for opplæring

Sikkerhetsopplæring og beredskapsopplæring gis i form av kurs. Opplæringen kan gjennomføres ved bruk av klasseromsundervisning, e-læring, bruk av simulatorer eller andre formålstjenlige metoder.

For sikkerhets- og beredskapsopplæring etter denne retningslinje er det utarbeidet Norsk olje og gass «plan for opplæring». Planer for opplæring er tilgjengelig på Norsk olje og gass' hjemmeside under [Plan for opplæring](#)

Kompetansemål og krav til kursinnhold følger av plan for opplæring.

2.2 Kursleverandører godkjent av Norsk olje og gass

Norsk olje og gass ivaretar på vegne av operatørene en godkjenningsordning av kurs og treningssentra som tilbyr sikkerhets- og beredskapsopplæring etter Norsk olje og gass planer for opplæring, ref. punkt 2.1. Krav for å bli en godkjent kursleverandør følger av «Søknadsprosedyre for Norsk olje og gass-godkjenning».

Søknadsprosedyren og en oversikt over godkjente kursleverandører er tilgjengelig på Norsk olje og gass [hjemmeside](#).

2.3 Dokumentasjon – Kursbevis

Kursleverandører skal utstede dokumentasjon for sikkerhets- og beredskapskurs i henhold til krav i Norsk olje og gass' godkjenningsordning.

Kursdokumentasjon for gjennomført opplæring skal angi utløpstid i henhold til de krav som er satt i denne retningslinje, eller plan for opplæring for gjennomføring av grunnkurs og repetisjonskurs. Mal for kursbevis for GSK og GSK-repetisjonskurs fremgår av Norsk olje og gass' godkjenningsordning.

3 KRAV TIL SIKKERHETSOPPLÆRING FOR PERSONELL PÅ FASTE OG FLYTTBARE INNRETNINGER

3.1 Informasjon til nyankomne og besøkende om bord på innretninger

Det skal gis sikkerhetsinformasjon til personell som ankommer innretningen første gang, eller ikke har vært på innretningen de siste 12 måneder, umiddelbart etter ankomst innretning. At slik informasjon blir gitt skal dokumenteres. Et eksempel på informasjon til nyankomne finnes på Norsk olje og gass hjemmeside [Informasjon til nytt personell på sokkelen](#)

Det skal utnevnes en kontaktperson (fadder) for personell som ankommer innretningen for første gang.

Besøkende på en innretning som operatør/reder har gitt avvik for krav om GSK, skal følges av en person som er godt kjent ombord under hele oppholdet på innretningen.

3.2 Grunnleggende sikkerhetsopplæring - GSK

Alle som skal oppholde seg på innretninger på norsk kontinentalsokkel skal ha gjennomført grunnleggende sikkerhetsopplæring i henhold til Norsk olje og gass plan for opplæring for GSK. Dette innebærer alt personell som utfører arbeid eller oppdrag på faste og flyttbare innretninger og personer med tilsynsoppgaver på sokkelen, herunder myndighetspersonell.

Alle som tar GSK skal gjennomføre helikopterevakueringstrening HUET. De nærmere krav til gjennomføring fremgår av Norsk olje og gass plan for opplæring for GSK.

3.3 Grunnleggende sikkerhetsopplæring-repetisjon

Alle som oppholder seg på innretninger på norsk kontinentalsokkel skal gjennomføre repetisjon av sikkerhetsopplæring hvert 4 år i henhold til plan for opplæring for GSK-repetisjon.

Kursdokumentasjon utløper siste dag i måneden 48 måneder etter sist avlagt GSK eller GSK-repetisjon.

- Personell som ikke har gjennomført GSK-repetisjon innen 4 år må ta repetisjonskurset før utreise.
- Personell som ved utreise ikke har gjennomført GSK-repetisjon i løpet av de siste 8 år må gjennomføre nytt grunnleggende sikkerhetsopplæring.

Personell kan få unntak for helikopterevakueringstrening HUET ved gjennomføring av GSK-repetisjon, og da skal kursbeviset merkes med GSK-N. For personell som ikke gjennomfører HUET vil GSK-repetisjon kun være gyldig for norsk sokkel.

3.4 Likeverdig sikkerhetsopplæring

3.4.1 Mutual Acceptance of Basic Safety and Emergency Preparedness Training (Nordsjøavtalen for sikkerhetsopplæring)

Petroleumsnæringen i Norge, Storbritannia, Nederland og Danmark har inngått en avtale om at sikkerhets- og beredskapsopplæring i ett land er anerkjent i de andre Nordsjølandene.

Nordsjøavtalen mellom Norsk Olje og Gass, NOGEPa (Nederland), Oil and Gas UK (Storbritannia) og Olie Gas Danmark, om gjensidig aksept av hverandres

grunnleggende sikkerhetsopplæring og tilsvarende repetisjonskurs, er tilgjengelig på Norsk olje og gass' hjemmeside [Nordsjøavtalen for sikkerhetsopplæring](#)

Grunnleggende sikkerhetsopplæring utført i land som ikke er omfattet av Nordsjøavtalen, er ikke anerkjent for norsk sokkel. Den enkelte operatør/reder kan foreta en individuell godkjenning av annen utenlandsk sikkerhetsopplæring i henhold til kapittel 6.

3.4.2 Sertifisert personell i henhold til STCW-konvensjonen på flyttbare innretninger

Sertifisert maritimt personell på flyttbare innretninger i henhold til STCW-konvensjonen, ansees å ha likeverdig sikkerhetsopplæring som etter denne retningslinjen.

Sertifisert maritimt personell skal gjennomføre repetisjon av sikkerhetsopplæring hvert 5 år i henhold til krav i STCW- konvensjonen. For dette personellet gjelder ikke repetisjonsintervallet på 4 år i punkt 3.3 for GSK-repetisjon.

Sertifisert maritimt personell skal i tillegg ha gjennomgått helikopterevakueringstrening HUET hos Norsk olje og gass godkjent kursleverandør som leverer HUET. HUET for sertifisert maritimt personell skal repeteres med intervaller på 5 år.

Arbeidstakere som har gjennomført HUET kan få unntak fra HUET-repetisjon av reder dersom vedkommende har store problemer med gjennomføringen. Unntaket skal være dokumentert.

4 KRAV TIL BEREDSKAPSOPPLÆRING FOR PERSONELL PÅ FASTE OG FLYTTBARE INNRETNINGER

4.1 Norsk olje og gass' beredskapsopplæring

Personell som innehar beredskapsfunksjoner skal ha opplæring i henhold til den beredskapsfunksjonen personen innehar. Under følger oversikt over funksjoner og tilknyttede krav til beredskapsopplæring i henhold til Norsk olje og gass' plan for opplæring:

Beredskapsfunksjon:	Beredskapsopplæring - Plan for opplæring:
Medlemmer av søk og redningslag*	<ul style="list-style-type: none"> - Søk og redningslag grunnkurs - Søk og redningslag repetisjon
Livbåtførere	<ul style="list-style-type: none"> - Livbåtfører grunnkurs - Livbåtfører repetisjon
MOB-båt mannskap	<ul style="list-style-type: none"> - MOB-båt grunnkurs - MOB-båt repetisjon
Medlemmer av førstehjelpslag	<ul style="list-style-type: none"> - Førstehjelp grunnkurs - Førstehjelp repetisjon
Helivakt	<ul style="list-style-type: none"> - HLO grunnkurs - HLO repetisjon
Skadestedsleder	<ul style="list-style-type: none"> - Skadestedslederkurs
Beredskapsledelse	<ul style="list-style-type: none"> - Beredskapsledelse grunnkurs - Beredskapsledelse repetisjon

*For medlemmer av søk og redningslag som skal gjennomføre røykdykking er det utarbeidet en Norsk olje og gass veileder om helseundersøkelse og fysiske funksjonstester som er tilgjengelig på Norsk olje og gass' hjemmeside, [Plan for opplæring](#)

4.2 Likeverdig beredskapsopplæring

4.2.1 Beredskapsopplæring i samsvar med STCW- konvensjonen

For livbåtførere, MOB-båt mannskap, medlemmer av førstehjelpslag og medlemmer av søk og redningslag vil dokumentert opplæring i tilsvarende beredskapsfunksjoner i henhold til STCW- konvensjonen anses som likeverdig opplæring på norsk kontinentalsokkel.

4.2.2 Mutual Recognition of Specialised Safety and Emergency Response Training for North Sea Operations (Nordsjøavtalen for Beredskapsopplæring)

Norsk olje og gass, NOGEPa (Nederland), Oil and Gas UK (Storbritannia) og Olie Gas Danmark og har inngått en avtale om gjensidig anerkjennelse av spesialisert beredskapsopplæring på tvers av sokkelgrensene i Nordsjøen. Avtalen med oversikt over hvilke kurs som er omfattet er tilgjengelig på Norsk olje og gass' hjemmeside [Nordsjøavtalen for beredskapsopplæring](#)

5 KRAV TIL SIKKERHETS- OG BEREDSKAPSOPPLÆRING FOR PERSONELL PÅ OFFSHORE SERVICEFARTØYER

5.1 Sikkerhetsopplæring

Personell om bord på Offshore servicefartøy skal ha gjennomført sikkerhetsopplæring i henhold til krav i STCW- konvensjonen. For norskflaggede fartøy vil disse kravene framgå av Sjøfartsdirektoratets forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.

STCW- konvensjonen inndeler krav til sikkerhetsopplæring i henhold til den funksjon personen innehar om bord. Alt personell om bord skal ha gjennomført grunnleggende sikkerhetsopplæring. Gjennomført sikkerhetsopplæring skal være dokumentert i henhold til sjøfartsmyndighetenes krav (Sjøfartsdirektoratet/flaggstat).

5.2 Helikopterevakueringstrening - HUET

Personell som transporteres til Offshore servicefartøy med helikopter skal ha gjennomgått HUET hos kursleverandør revidert av rederiet i henhold til ISM koden eller Norsk olje og gass godkjent kursleverandør som leverer HUET.

5.3 Beredskapsopplæring

Alle som skal tjenestegjøre med plikter i beredskapsfunksjoner på Offshore servicefartøy, skal ha gjennomgått beredskapsopplæring i samsvar med STCW- konvensjonen.

Opplæring i beredskapsfunksjoner i henhold til STCW- konvensjonen vil omfatte:

- MOB-båt og redningsfarkost
- Hurtiggående MOB-båt
- Førstehjelp
- Medisinsk behandling
- Brannslukningsleder.

Gjennomført kurs og repetisjonskurs skal være dokumentert i henhold til sjøfartsmyndighetenes krav (Sjøfartsdirektoratet/flaggstat).

6 AVVIK

All avviksbehandling fra krav i denne retningslinje behandles og dokumenteres av den enkelte operatør i henhold til operatørens styrende dokumentasjon.

VEDLEGG A: SYNLIGJØRING AV ENDRINGER

Revisjon nr. 23, det er foretatt en administrativ endring av retningslinjen.

I kap. 2. 3 Dokumentasjon – kursbevis, er det tatt bort krav til at GSK og GSK-repetisjon skal registreres i EPIM GSK register.

Som en følge av denne endringen er også EPIM GSK register fjernet fra kap. 1.6 Definisjoner og forkortelser.

###